

рішень.

Таким чином, цифровізація стає одним із найважливіших напрямів для глобальної економіки для досягнення нових технологічних проривів, значного зниження витрат та оптимізації виробничих процесів для захисту навколишнього середовища, економії робочої сили, грошових і часових ресурсів, підвищення ефективності виробництва.

Інформаційні джерела

1. INTECH. URL: <http://surl.li/maals>
2. Діджиталізація бізнесу – майбутнє вже настало.
URL: <http://surl.li/maamr>
3. Мацука В. М. Світові тренди та інвестиції майбутнього. Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин. Матеріали XVIII науково-практичної конференції молодих вчених 21 квітня 2023 року. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. С. 93-96.
4. Діджиталізація на підприємствах – крок у майбутнє.
URL: <http://surl.li/maaki>
5. Діджиталізація: одинадцять порад для керівників.
URL: <http://surl.li/maaoi>

УДК 330.3

Л.Г. Михальчишина, канд. екон. наук, доц. (*ВСП «Ладизинський фаховий коледж ВНАУ»*)

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СВІТОВОЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

На сучасному етапі цифрові технології є одним з головних двигунів росту та технологічного розвитку світової економіки. Впровадження цифрових технологій сприяє підвищенню конкурентоспроможності різних секторів світової економіки, створенню нових можливостей для бізнесу за рахунок входження до цифрових глобальних ланцюжків створення вартості, появі нових ринків та швидкому просуванню цифрових товарів на світовому ринку.

Процес цифровізації не відбувається одномоментно у різних країнах світу, у зв'язку з чим спостерігається певний розрив за ступенем цифровізації національних економік, що породжує цифрову нерівність і, як наслідок, посилення залежності країн, що розвиваються, від розвинених. Політика, правові норми, традиції та культура, досягнутий рівень економічного розвитку, рівень освіти та

власної технологічної бази, а також багато інших факторів відіграють істотну роль у процесі цифрової трансформації економіки певної країни.

Рівень цифровізації країни у сучасних умовах є ще й показником її конкурентоспроможності у світовій економіці. Важливо розуміти, на якому етапі цифровізації знаходиться та чи інша країна і які існують способи підвищення ступеня цифровізації її суспільства та економіки, що безпосередньо впливає на місце країни у світовому господарстві.

Цифровізація за своєю природою являє собою процес, який виник і розвивається виключно на основі активного використання інформаційно-комунікаційних технологій. Категорія цифровізації уособлює у своїй сутності всі процеси, які пов'язані із впливом таких технологій на розвиток окремих систем, їх взаємодію з іншими системами [1, с. 79].

На новому етапі розвитку світової економіки спостерігається стрімке зростання міжнародного обміну інформацією, що супроводжується поступовим збільшенням частини відповідних цифрових сегментів усередині традиційних областей світових господарських зв'язків, і відповідно, зростанням їх сукупної частки у міжнародній торгівлі.

Слід зазначити, що цифрова трансформація світової економіки потребує великих інвестицій. Аналітики прогнозують, що інвестиції в диджиталізацію піднімуться до 16,5% на рік у 2022–2024 роках порівняно з 15,4% у 2019–2021 роках, і до кінця 2024 вони становитимуть 55% від усіх інвестицій в інформаційно-комунікаційні технології [2].

В основі цифровізації лежать процеси швидкого оновлення інформаційних ресурсів, генерації нових знань й активного впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в роботу економічних суб'єктів. Могутніми драйверами прогресу підприємств виступають великі дані (Big Data), блокчейн (blockchain), хмарні технології (Cloud Computing), штучний інтелект (Artificial Intelligence), Інтернет речей (Internet of Things) та ін. Ефективне функціонування підприємств, що працюють із сучасними інформаційними технологіями, потребує побудови відповідної цифрової інфраструктури [3].

Цифрова економіка сприяє розвитку нових моделей бізнесу, дозволяє об'єднувати зусилля для створення інновацій, інвестування, пошуку співробітників, партнерів, ресурсів та ринків збуту. Цифрові технології можуть грати ключову роль у навчанні співробітників,

обміні знаннями, реалізації інноваційних ідей, зокрема й у соціальній сфері.

Цифрова трансформація вітчизняного бізнесу є безальтернативним шляхом його подальшого розвитку в сучасних умовах висококонкурентних ринків, карантинних обмежень, спричинених пандемією, та проблем, викликаних повномасштабним воєнним вторгненням росії в Україну [3].

Цифрові технології застосовувалися в різних сферах економічної діяльності ще до початку пандемії COVID-19, але остання значно активізувала цифрові трансформації бізнес-процесів, що дозволило багатьом економічним суб'єктам зменшити втрати від соціального дистанціювання та інших заходів профілактики, а деяким компаніям – навіть підвищити ефективність своєї діяльності. Певна схожість викликів, спричинених коронакризою та руйнацією вітчизняної економіки внаслідок російської агресії, довела необхідність активізації застосування цифрових технологій бізнесом і державою. Низка заходів, упроваджених у період дії воєнного стану Міністерством цифрової трансформації України спільно з іншими органами виконавчої влади, створює цифрові передумови підвищення стійкості української економіки та її повоєнного розвитку [4, с. 118].

Сучасні глобальні ризики і загрози актуалізують та пришвидшують процеси цифрової трансформації економіки та суспільства. Нині саме цифрова економіка задає вектор розвитку різнорівневих господарських систем та визначає глобальну конкурентоспроможність окремих підприємств, країн і регіонів. Підвищення ефективності зазначених перетворень в Україні потребує дієвої державної політики, спрямованої на удосконалення нормативно-правового регулювання галузі інформаційно-комунікаційних технологій; активної цифрової трансформації реального та фінансового секторів на засадах індустрії 4.0; створення якісної та доступної цифрової інфраструктури; подолання цифрової нерівності та підвищення цифрової грамотності громадян, підприємців, чиновників; гармонізації українського інституційного середовища з інституційним простором ЄС; запровадження кращого світового досвіду в кібербезпековій сфері [5, с. 57].

Таким чином, можна констатувати, що процес цифрової трансформації є новим етапом розвитку світової економіки, основною передумовою якого є активний розвиток та впровадження нових цифрових технологій у всі сфери життєдіяльності суспільства.

У процесі цифрової трансформації світової економіки важливу роль відіграє інституційна структура, до якої включені такі інститути,

як міжнародні організації, держави, промислові кластери, приватний інноваційний бізнес, глобальні ІТ-компанії, технічні університети, бізнес-асоціації. Необхідно особливо виділити роль такої складової інституційного середовища, як заклади вищої освіти, цифровізація діяльності яких – найважливіший фактор формування та поширення потоків знань, підготовки висококваліфікованих кадрів для нової цифрової економіки, і, як наслідок, підвищення конкурентоспроможності національних економік.

Інформаційні джерела

1. Якушко І. Сутність та особливості цифрової трансформації. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2022. №4(28). С. 75-82.
2. Як розвиватиметься цифрова економіка у найближчі роки. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/01/13/681412/>
3. Котелевець, Д.О. Тенденції розвитку цифрової економіки в Україні. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2022. №5. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2022-5-03-01>.
4. Ушакова Н.Г., Андросова Т.В. Цифровізація як каталізатор подолання негативних наслідків пандемії та воєнного стану. Бізнес Інформ. 2022. № 11. С. 113-120.
5. Гражевська Н.І., Чигиринський А.М. Цифрова трансформація економіки в умовах посилення глобальних ризиків і загроз. Економіка та держава. 2021. № 8. С. 53–57.

УДК 004:[657+331.3]

В.О. Осмятченко, д-р екон. наук, проф., модератор компанії «Дебет Плюс» (Київ)

С.А. Мозговий, директор з маркетингу компанії «Дебет Плюс» (Черкаси)

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ ОБЛІКУ ЯК ОЗНАКА КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ БІЗНЕСУ

Кадровий аспект характеризується тим, що у зв'язку зі зміною методології обліку та обробки, переходом до автоматизованих форм ведення обліку, якісно змінюються вимоги до персоналу. Необхідно змінити ставлення до роботи, створити умови, за яких співробітники будуть зацікавлені в результатах своєї праці й прагнутимуть підвищувати свою кваліфікацію. Для цього потрібно затвердити кадрову політику, що включає підготовку кадрів, підвищення їхнього професіоналізму, розширення спеціалізації.